

RIKSDAGENS SVAR 171/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om fritt bildningsarbete och ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om fritt bildningsarbete och ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete (RP 128/2010 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 7/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 4 § 1, 3 och 5 mom., 5 § 3 mom., 7 § 3 mom., 9 § 4 mom., 10, 11, 15 och 16 §, 21 § 1 och 2 mom. och 22 § 1 mom.,

av dem 4 § 1, 3 och 5 mom. samt 16 § och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1765/2009, 7 § 3 mom. sådant det lyder i lag 974/2009, 9 § 4 mom. och 10 § sådana de lyder i lag 1200/2005, 11 § sådan den lyder i lagarna 1200/2005 och 1765/2009, 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1390/2001 och 21 § 2 mom. sådant det lyder i lag 493/2009, samt

fogas till 13 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1390/2001, 1200/2005 och 1765/2009, ett nytt 5 mom. som följer:

4 §

Tillstånd att driva läroanstalt

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad samslutning eller stiftelse tillstånd att driva sådana läroanstalter som avses i denna lag.

Ett tillstånd ska innehålla uppgifter om huvudmannen och läroanstalten. I tillståndet ska dessutom fastställas läroanstaltens utbildningsuppgift, undervisningsspråk och vid behov dess särskilda utbildningsuppgift och andra villkor som gäller ordnandet av utbildningen. Beslut om ändringar i tillståndet fattas av undervisnings- och kulturministeriet.

Undervisnings- och kulturministeriet kan efter att ha hört huvudmannen återkalla tillståndet, om bestående förändringar i bildningsbehovet eller andra vägande skäl som hänger samman med ordnandet av utbildningen kräver det eller om utbildningen ordnas i strid med denna lag eller bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

5 §

Personal

I fråga om behörighetsvillkoren för rektor och lärare bestäms genom förordning av statsrådet. Utbildningsstyrelsen kan av särskilda skäl bevilja dispens från dessa villkor.

7 §

Utvärdering

För den externa utvärderingen finns i anslutning till undervisnings- och kulturministeriet ett råd för utbildningsutvärdering som är ett oberoende sakkunnigorgan. Undervisnings- och kulturministeriet utarbetar en utvärderingsplan för extern utvärdering av utbildningen. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om rådets uppgifter, sammansättning, organisering av verksamheten, beredningen och verkställandet av de ärenden som handläggs i rådet samt utvärderingsplanens innehåll.

9 §

Statsandelens belopp

För studiecirkelar som uppfyller villkoren i en förordning av statsrådet beviljas en studiecentral statsandel till ett belopp som fås när det för studiecentralen fastställda antalet studiecirkeltimmar multipliceras med det av undervisnings-

och kulturministeriet årligen bestämda priset per studiecirkeltimme.

10 §

Fastställande av antalet prestationer som ska användas vid beräkning av statsandelen

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen det antal studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar, undervisningstimmar och studiecirkeltimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen. I fråga om en sammanslagen läroanstalt fastställs antalet prestationer särskilt för respektive läroanstaltsform.

Närmare bestämmelser om beräkningen av antalet prestationer utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Pris per enhet

Undervisnings- och kulturministeriet bestämmer priserna per enhet i fråga om studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar samt priset per studiecirkeltimmar för det följande året. Priserna per enhet bestäms enligt den beräknade kostnadsnivån för finansåret.

Priset per enhet för en studerandevecka vid folkhögskolorna beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid folkhögskolorna under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandeveckor i folkhögskolorna samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som folkhögskolornas huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om inberäkning av avskrivningar i driftskostnaderna. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om höjning av priset per enhet i sådana folkhögskolor där den huvudsakliga utbildningsuppgiften eller en del av utbildningsuppgiften enligt huvudmannens tillstånd att driva läroanstalt är utbildning som är avsedd för gravt handikappade eller en del av utbildnings-

uppgiften är utbildning som är avsedd för aktivt medborgarskap i arbetslivet och för utveckling av arbetsförhållandena eller någon annan särskild utbildningsuppgift som av särskilda skäl har fastställts i tillståndet att driva läroanstalt. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också om en minskning av priset per enhet i fråga om studerandeveckor för studerande som bor utanför folkhögskolan.

Priset per enhet för ett studerandedygn vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid idrottsutbildningscentren under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandedygn i idrottsutbildningscentren samma år. Priset per enhet för en studerandedag vid de regionala idrottsutbildningscentren bestäms årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid medborgarinstitutet beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid medborgarinstitutet under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid institutet samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som medborgarinstitutets huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om inberäkandet av avskrivningar i driftskostnaderna. Priserna per enhet för medborgarinstitut graderas i tätt befolkade kommuner på basis av befolkningstätheten i den kommun där medborgarinstitutet finns. Graderingsskalan och en mer exakt beräkning av priset per enhet samt vilka kommuner som anses vara tätt befolkade föreskrivs genom förordning av statsrådet. För beräkning av det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitutet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 23 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Priset per enhet för en undervisningstimme vid sommaruniversiteten beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid sommaruniversiteten under det år som föregår

året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid sommaruniversiteten samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som sommaruniversitetens huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om inberäkandet av avskrivningar i driftskostnaderna.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid studiecentralerna beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid studiecentralerna under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid studiecentralerna samma år. Till driftskostnaderna räknas de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som studiecentralernas huvudmän gjort enligt bokföringen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om inberäkandet av avskrivningar i driftskostnaderna.

I en sammanslagen läroanstalt beräknas priserna per enhet särskilt för de olika läroanstaltsformerna.

Under andra år än de som avses i 2—6 mom. bestäms priset per enhet så att det är lika med priset per enhet för det föregående året.

Om ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som undervisnings- och kulturministeriet fastställt som grund för beräkningen av statsandelen divideras med antalet studerandedygn enligt 10 §.

Priserna per enhet enligt 2 och 4 mom. ska bestämmas så att priserna per enhet multiplicerade med antalet faktiska studerandeveckor och undervisningstimmar sammanlagt motsvarar ovan nämnda totala kostnader vid de olika läroanstaltsformerna.

Priset per enhet för en läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. är det samma som det ograferade priset per enhet för folkhögskolor. Priset per enhet minskas med det belopp som motsvarar internatens andel, enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Priset per enhet

kan höjas på basis av en specialuppgift som ålagts i utbildningsuppgiften, enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. I fråga om mervärdesskatten iakttas 13 a §.

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

— — — — —
Trots vad som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten gäller bestämmelserna i 11 § 2 och 4—6 mom. de avskrivningar för fritt bildningsarbete som huvudmännen för folkhögskolor, medborgarinstitut, sommaruniversitet och studiecentraler gjort enligt bokföringen.

15 §

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

Ett idrottsutbildningscenter kan beviljas statsunderstöd för anläggningsprojekt. I fråga om anläggningsprojekt och statsunderstöd som beviljas för sådana gäller vad som i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestäms om statsunderstöd för anläggningsprojekt.

Som anläggningsprojekt betraktas projekt vars uppskattade totalkostnader uppgår till minst det belopp som statsrådet har fastställt. Som anläggningsprojekt anses även sådana särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostnaderna uppgår till minst det belopp som undervisnings- och kulturministeriet har fastställt.

Ett idrottsutbildningscenter kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten beviljas statsunderstöd för skötseln av lån som tidigare upptagits för byggande.

16 §

Statsbidragsmyndighet

Statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller driftskostnader som avses i denna lag och an-

läggningsprojekt för idrottsutbildningscenter är undervisnings- och kulturministeriet.

Statsbidragsmyndighet när det gäller kvalitets- och utvecklingsbidrag, bidrag för studiecheckar och extra understöd som avses i 14 § är Utbildningsstyrelsen. Statsunderstöd för strukturutvecklingsprogram och statsunderstöd för idrottsutbildningscenter beviljas av undervisnings- och kulturministeriet.

21 §

Skyldighet att lämna upplysningar samt granskning

Huvudmannen för läroanstalterna för fritt bildningsarbete ska till statsbidragsmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för att fastställa finansieringen enligt denna lag och uppgifter om verksamhetens omfattning. Närmare bestämmelser om lämnandet av dessa uppgifter utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

Statsbidragsmyndigheten beslutar om granskningar av ekonomin och verksamheten som utförs hos den som får finansiering för att konstatera riktigheten av de i 1 mom. avsedda uppgifterna. Undervisnings- och kulturministeriet kan ge Utbildningsstyrelsen i uppdrag att utföra granskningar. Statsbidragsmyndigheten kan även ge en utomstående revisor i uppdrag att utföra granskningar. Revisorn ska vara en godkänd revisor eller revisionssammanslutning enligt lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) eller enligt revisionslagen (459/2007). Revisorn ska vara tillräckligt förtrogen med systemet för finansiering av utbildnings- och kulturverksamhet. Revisionssammanslutningar ska utse en huvudansvarig revisor för granskningen.

22 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som gäller statsandel och som undervisnings- och kulturministeriet har fattat enligt denna lag eller en förordning som

utfärdats med stöd av den får inte sökas genom besvär.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den bestämmelse i 11 § 2 mom. som gäller gradering av priset per enhet för folkhögskolor på basis av en specialuppgift som består i att utveckla aktivt medborgarskap i arbetslivet och arbetsförhållandena eller någon annan särskild utbildningsuppgift som av särskilda skäl har fastställts i tillståndet att driva läroanstalt, tillämpas första gången när priserna per enhet beräknas och bestäms för 2012.

Bestämmelserna i 11 § 2 och 4—6 mom. om ändring av systemet som gäller anläggningsprojekt för medborgarinstitut, folkhögskolor, sommaruniversitet och studiecentraler så att de avskrivningar för verksamhet som gäller fritt bildningsarbete som läroanstalternas huvudmän gjort enligt bokföringen räknas till driftskostnaderna, tillämpas första gången när finansiering beviljas och betalas för 2012.

De statsunderstöd för anläggningsprojekt vid läroanstalter för fritt bildningsarbete som bevil-

jats 2011 eller före det och som ska betalas under finansieringsåret dras av vid beräkningen av priset per enhet eller det genomsnittliga priset per enhet för respektive läroanstaltsgrupp.

Den bestämmelse i 11 § 9 och 11 mom. som gällde vid denna lags ikraftträdande om höjning av priset per enhet på basis av hyran tillämpas på finansieringen 2011 vid folkhögskolor och Snellman-korkeakoulu. Höjningen av priset per enhet kvarstår på 2011 års nivå och sänks årligen från ingången av 2012 med 20 euro per studerandevecka när priset per enhet fastställs.

De bestämmelser om finansiering av folkhögskolorna som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på finansieringen för 2011 och åren före det och de bestämmelser om statsunderstöd för anläggningsprojekt vid medborgarinstitut, folkhögskolor, sommaruniversitet och studiecentraler som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på statsunderstöd som beviljas 2011 och åren före det.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring av lagen om fritt bildningsarbete (1765/2009) 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen som följer:

— — — — —

På tillstånd att driva folkhögskolor och idrottsutbildningscenter tillämpas till utgången av 2011 de bestämmelser som är i kraft när lagen träder i kraft och på tillstånd att driva medborgarinstitut, sommaruniversitet och studiecen-

traler tillämpas till utgången av 2012 de bestämmelser som är i kraft när lagen träder i kraft.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

RSv 171/2010 rd — RP 128/2010 rd

Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 10 november 2010
